

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-27
Besvaras senast
2024-03-06 kl. 12.00

Till statsrådet Johan Forssell (M)

2023/24:663 Ökade klyftor i världen

Världens fem rikaste män har fördubblat sin förmögenhet sedan 2020 – samtidigt har 5 miljarder människor blivit fattigare. Det visar Oxfams senaste rapport om den ekonomiska utvecklingen i världen. Pandemin, inflationen, lågkonjunkturen och inte minst växande antal konflikter i världen har lett till kraftigt ökande klyftor.

Detta sker i ett läge där ojämlikheterna redan ökat i världen under en längre tid, inte minst som en följd av förändrade skattesystem och ökad skatteflykt. Beräkningar visar att cirka 1 miljard dollar försvann i skatteparadis under 2022 – pengar som kunde ha använts till gemensamma investeringar i sjukvård, infrastruktur, forskning eller utbildning. Utvecklingen har lett till en kraftig koncentration av ekonomisk makt; 1 procent av världens rikaste äger numera 43 procent av alla globala finansiella tillgångar. Och inom företagssektorn ser vi en ökad marknadskoncentration. Många av världens marknader domineras numera av endast ett fåtal stora multinationella bolag som i det närmaste har monopolställning.

Den ökande ojämlikheten i världen bidrar också till allt sämre förutsättningar att lösa de riktigt stora utmaningarna: klimatförändringarna och demokratins tillbakagång i många länder. De senaste årens hårda förhandlingar i samband med COP om internationella resurser för klimatarbete visar tydligt på detta.

Sverige har länge uppmärksammat dessa ökande klyftor i internationella sammanhang, inte minst genom att kräva åtgärder mot skatteflykt och internationella skatteparadis men också genom initiativ som Global Deal och aktivt arbete med ILO:s konventioner. Men ärligt talat kan också Sverige göra mer. De internationella stödpaket som utformas inom exempelvis Världsbanken och IMF utformas numera i ökad utsträckning för att understödja klimatarbetet men skulle på samma sätt också kunna bidra till att minska fattigdom och ökade klyftor. Och ambitiösa internationella mål för att minska fattigdom och ökade klyftor skulle kunna omsättas i gemensamma handlingsplaner där länder förbinder sig att ta gemensamt ansvar för välståndsutveckling i stället för att konkurrera med sänkta bolagsskatter, försämrade arbetsrättsregler och social dumpning.

Oxfams rapport visar tydligt på behovet av att frågorna om de ökande klyftorna i världen åter sätts på den internationella dagordningen. Sveriges regering har

inlett mandatperioden med att sänka biståndet, avsluta biståndsprojekt i flera länder, minska kärnstödet till FN och dess organ och motarbeta klimatfinansieringsinsatser inom ramen för COP, och man har knappast satt frågor om ökade klyftor på vare sig den svenska eller den internationella dagordningen.

Min fråga till statsrådet Johan Forssell blir därför:

Avser statsrådet och regeringen att ta några initiativ över huvud taget för att motverka ökande klyftor i världen?

.....

Tomas Eneroth (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch